

فتوای شرعی مفتی جامع الازهر مصر در مورد حکم بوسیدن بین دختر و پسر جوان

مفتیان : جمال البنا و خاتم دکتر عزت عطیه

تتبع و نگارش: امین الدین (سعیدی)

مدیر مطالعات ستراتژیکی افغان

ومسؤل مرکز کلتوری دحق لاره-جرمنی

فتوي (فتوای) جدید يك متفكر اسلامي به نام جمال البنا از کشور مصر در خصوص حلال بودن بوسه بین دختران و پسران جوان" در اماکن عمومی بحث و جدال گسترده ای را در بین مجامع علمی و دینی مصر ایجاد کرده است .

جهت معلومات شما با تمام امانت داری مطالب را خدمت شما درین ارتباط تقدیم میدارم.

به گزارش خبرگزاری اژانس خبری العربیه؛ "البنا" شیخ جمال البنا یکی از شیوخ جامع الازهر فتوای را صادر نموده و بر حلال بودن بوسه بین دختران و پسران که تا هنوز ازواج نه نموده اند ، صادر نمود .

وی طی فتوای گفته است این مسأله در دین مقدس اسلام ضمن "اشتباهات" وارد شده است. این اشتباهات، گناهان کوچکی هستند که با کارهای و اعمال خیر و نیک از بین می روند .

وی همچنین به با اشاره به فتوی خود به العربیه گفت: به ما واجب است که نسبت به واقیعی امکان تجاهل به آن در این عصر فعلی نیست شناخت پیدا کنیم. در واقعیت این عصر کنونی، بسیاری از دختران و پسران جوان توانایی ازدواج را ندارند. این درحالی است که آنان در شرایطی هستند که بسیاری از عوامل خارجی که باعث تحریک غریزه جنسی می شود بر ایشان سایه گسترانده است. غریزه جنسی ای که خداوند در انسان بنا نهاده است .

وی مدعی شد: ما نباید این مشکل را دست کم بگیریم و کوچک بدانیم. **فلا یکلف الله نفسا إلا وسعها**، و این فتوی به معنای دعوت به فساد نیست.

البنا همچنین بالا رفتن سن ازدواج، زیاد شدن مشکلات آن و بیکاری را از مسائلی عنوان کرد که باعث این گناهان کوچک مثل بوسه زدن است، می شود.

برخی از علمای الازهر البنا را متهم به انتشار فحشا از طریق این فتوا کرده و خواستار برگشت وی از این نظر شده اند.

جمال قطب که یکی از بزرگان دانشگاه الازهر و رئیس سابق بخش فتوی این دانشگاه بوده است به شدت به البنا اعتراض کرده و گفت: این گفتار سبب نشر فحشاء و مسائلی کنترول ناپذیری خواهد شد.

قابل تذکر است صدور فتاوی جنجال برانگیز از سوی شخصیت های که به مرکز الازهر نسبت داده میشوند عمدتاً با قصد سازگاری بین دین و دنیای جدید صورت می گیرد، اخیراً افزایش خاصی پیدا کرده است. بطور مثال اخیراً دکتر عزت عطیه استاد و رئیس بخش حدیث در دانشگاه الازهر گفته بود که برای جلوگیری از خلوت یک زن و یک مرد نامحرم در محل کار، "زن می تواند به همکار مرد خود شیر بدهد تا آنها باهم محرم شوند!"

۲- فتوی خانم دکتر عزت عطیه:

به گزارش العربیه، دکتر عزت عطیه رئیس بخش حدیث دانشگاه الازهر مصر درباره روش جدید محرم شدن مرد و زن در ادارات دولتی فتوایی جدید را صادر نموده است:

به گزارش العربیه دکتر عزت عطیه رئیس بخش حدیث الازهر شریف فتوی (فتوای) داده است اگر دو همکار (یک زن و یک مرد) در یک اتاق که درب آن توسط فردی جز آنها باز نمی شود کار می کنند بخواهند بین آنها محرمیت ایجاد شود زن می تواند پنج بار از شیر خود به همکار مرد خود بدهد و بدین ترتیب آنها با هم محرم و حضورشان در یک اتاق شرعاً مجاز می شود. براساس این فتوای عجیب در صورتی که این عمل انجام شود زن می تواند چهره و موهای خود را به مردی که شیرش را خورده است بنمایاند. وی البته این را هم گفته است که چنین محرمیتی باید به صورت رسمی و کتبی ثبت شود.

براساس این فتوا (فتوی) کسانی که با این روش محرم می شوند، می توانند با یکدیگر ازدواج کنند ولی تا قبل از عقد متعارف شرعی حق داشتن روابط زناشویی را نخواهند داشت.

به فهم من از اسلام و جهت یافتن راه حق و حقیقت بهتر است عمق یک سلسله مسایل روابط انسانها و مبادی آن از نظر اسلام توجه نموده و آنرا مورد مذاقه قرار دهیم لذا ذیلاً مطالب چندی عمده را درین ارتباط خدمت شما خوانندگان گرامی تقدیم میدارم:

ازدواج در اسلام

دین مقدس اسلام دینی است کامل، جامع و در نهایت امر دین اسلام آخرین دین الهی و آسمانی در روی زمین میباشد. دین اسلام که هماهنگ با آفرینش و فطرت بشری حرکت می کند در مورد ازدواج تأکید فراوان نموده و ازدواج را برای بنای خانواده و پدیدآوردن یکی از هسته های اصلی جامعه، افتخار دانسته است. ازدواج در اسلام، بادر نظر داشت سایر فواید، از یک عبادت به شمار می آید؛ زیرا راهی است که منتهی به کمال انسان می شود و ثانیاً عهد و میثاقی است بین زوجین تا در سایه آن و علاقه و مؤدتی که ایجاد می شود، هر دو جانب آسایش یابند. ازدواج نه تنها برای انسانها بلکه ازدواج برای سایر موجودات امری ضروری بشمار میرود. با ازدواج و مراعات مفاهیم و حکم آن مطابق به اصول اسلامی روابط انسان ها در خانواده و جامعه بهتر تنظیم شده میتواند.

پروردگار با عظمت ما میفرماید: و من کل شیء خلقنا زوجین لعلکم تذکرون؛ از هر چیزی دو نوع بیافریدیم تا مگر متذکر حکمت خدا شوید»

ازدواج یکی از مؤکدترین سنت های پیامبران بشمار رفته، طوری که خداوند متعال میفرماید: « و لقد أرسلنا رسلاً من قبلك وجعلنا لهم أزواجاً وذریة » (رعد : ۳۸) «وما پیش از تو پیامبرانی را فرستاده ایم و زنان و فرزندان بدیشان داده ایم» اراده خداوند سبحانه و تعالی چنان نبود که جهان بحال خود دوام کند و هر وقتی که بخواهد تعداد افرادش را زیاد شود بلکه غرایض را منظم نموده و برای آنها قواعد وضع کرده تا آدمیت انسان را حفظ و فضیلت، طهارت و عفاف را در او پرورش دهد.

در دین مقدس اسلام ازدواج برای کسانی که توانایی داشته باشند، واجب است، زیرا ازدواج باعث عفت و نگهداری نفس میشود.

ازدواج سنتی میباشد که خداوند متعال آنرا غرض سیر کشتی زندگی به طرف صلاح و فلاح تشریح کرده.

ازدواج در اسلام یک واجب اجتماعی است تا از انقراض نوع بشر جلوگیری شود. ازدواج بهترین راه برای ایجاد عشق و علاقه و محبت در بین مردان و زنان است و به نحوی رسم است تا تفاوت انسان ها را با سایر حیوانات نگهدارد.

ازدواج در اسلام معامله تجاری و تملکی مانند خرید و فروش و اجاره نیست، و یا معامله ای نیست که زن را تقریباً به صورت برده در آورده و اختیارات او را سلب کرده باشد. ازدواج حقوق است و واجبات به طرفین عقد. هریک از طرفین عقد که از حقوق و واجبات خویش محروم و یا تعدی نماید در برابر یک دیگر مانند طرفین عقد، در برابر ایمان و وجدان و در برابر خانواده و جامعه و در برابر قانون مکلفیت خواهد داشت. بلی همین چند پهلو بودن احساس مسؤلیت یکی از برتری های زندگی در چوکات دین مبین اسلام است.

بلی ازدواج در اسلام قرار داد است که برای طرفین عقد زن و شوهر حقوق و وجائب تعیین می کند و رسالت هریک از زوج و زوجه را در فامیل، خانواده و جامعه تعیین می دارد.

رابطه و علاقه در بین زن و شوهر رابطه اطمینان و آرامش است، در امر ازدواج قلبها آرام میگیرند و مهر و محبت به وجود می آید.

ابن عباس (رض) میگوید: « عبادت انسان تکمیل نمی شود تا ازدواج نکند، هدف ابن عباس این است که وی ازدواج را جزء عبادت و مکمل آن قرار داده است و اگر به مفهوم حکمت و فلسفه ازدواج هم دقت بعمل آید، قلب انسان به اثر ازدواج و غلبه شهوت آرام میشود و عبادت هم جزء با قلب فارغ و آرام تکمیل نخواهد شد.

ابن مسعود می گفت: « اگر تنها ده روز از عمرم باقی بماند دوست دارم ازدواج کنم تا به حالت مجرد و عزب به حضور پروردگار نرسم.

در حدیث متبرکه آمده است « یا معشر الشباب من استطاع منکم الباءة فلیتزوج فانه اغض للبصر و احسن للفرج ، و من لم یستطع فعلیه بالصوم فانه له و جاء » « ای گروه جوانان !

هر یکی از شما که قدرت تأمین مخارج ازدواج را دارد و میتواند هزینه آن را تهیه کند باید ازدواج کند، چرا که ازدواج بهتر است برای کنترل چشم و ناموس را بهتر محفوظ میدارد، اما کسی که نتواند نفقه ازدواج را تأمین کند باید روزه بگیرد چون روزه باعث ضعف و کم شدن شهوت و غریزه جنسی است. « (بخاری و مسلم)

از ابتدایی ترین حقوق بشر ارضاء نیازهای اولیه است و از جمله این نیازهای ابتدایی، ارضاء غریزه جنسی است. ازدواج درحقیقت قراردادی است که ارضاء این غریزه را به شکل بهتر و انسانی تر تضمین می کند. آدمی در گریز از تنهایی وحشتزای خویش، به واسطه ازدواج، مونسیتا پایان حیات می یابد:

«والله جعل لكم من انفسكم ازواجاً وجعل لكم من ازواجكم بنین و حفده...؛ و خدا از جنس خودتان برای شما جفت آفرید و از آن جفت ها پسران و دختران و دامادها و نوادگان برای شما خلق فرمود...» از سوی دیگر از جمله حقوق آدمیان، برخورداري از آرامش در طول حیات است و ازدواج زمینه ساز آرامشی شگرف برای فرد خواهد بود.

«... ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً لتسكنوا اليها...؛ برای شما از جنس خودتان جفتی آفرید تا در کنار او آسایش داشته باشید...» ازدواج سبب تقویت فضیلت اخلاقی و عفت می گردد و در سایه رشد عفت فردی، عفاف در جامعه نیز گسترش می یابد. هیجاناتی که در فرد وجود دارد و او را به طغیان و سرکشی وامی دارد، تنها از طریق ازدواج آرام شده و مانع تزلزل انسان به مراتب پست وجود می گردد. به واسطه ازدواج است که حیات مسجود ملانك، جانشین خدا بر روی زمین تداوم می یابد و پس از ازدواج و پدر یا مادر شدن جلوه ای از خالقیت خدا در فرد متجلی می گردد.

حکم رضاع و شیر دهی در اسلام :

در قرآن عظیم الشان در (سوره بقره : آیه : ۲۳۳) میفرماید : « وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنَمَّ الرِّضَاعَةَ: «مادران دو سال تمام به فرزندان خود شیر بدهند، تا آنهایی که می خواهند دوره شیر دادن به اتمام برسد.» » علاوه بر این ها در همین سوره بقره (آیه ۲۳۳) باز «جسم زنان» زمینه حکم و امر خاص دیگری را فراهم کرده است. همین وضع خاص موجب شده که الله رب العالمین به زنان توصیه نماید که دو سال به بچه خود شیر بدهند، و قرآن منزل در این رابطه چنین قانونگذاری می کند:

در این آیه قبل از هر چیز کودکان مورد توجه قرار گرفته اند و مادران موظف به دادن «شیر کامل - غذای کامل» به فرزندان خود شده اند، که طبعاً در طی دو سال تمام به انجام می رسد.

رضاع :

در لغت بمعنای مکیدن پستان است .

و در اصطلاح شرع : مکیدن شیر آدمی در مدت مخصوص است .

مدت شیر خوارگی در اسلام :

در مورد مدت و زمان رضاعت و شیرخوارگی فقهای اسلام نظریاتی دارند:

اول: جمهور فقهاء (امام مالک، امام شافعی و امام احمد رحمهم الله) گفته اند مدت شیرخوارگی که حکم تحریم به آن تعلق می گیرد و قایم مقام نسب می شود دو سال است نظر به حکم آیه (سوره بقره : آیه : ۲۳۳) « یعنی مادران شیردهند اولاد خود را دو سال کامل »

خداوند متعال می فرماید: « و فاصله فی عامین » یعنی جدایی طفل از شیر مادر، دوسال است .

پس کم ترین مدت حمل شش ماه تخمین شده است باقی ماند دو سال برای شیردادن. آنچه در مورد ابن عباس روایت کرده از رسول الله صلی الله علیه وسلم: « لارضاع الا ما كان في حولین. » « یعنی نیست شیرخوارگی مگر در دوسال. » نظر اکثر علما و اکثر صحابه رضوان الله علیهم و ازواج مطهرات به غیر از

حضرت عایشه رضي الله عنها براي اين است. اما ابويوسف و امام محمد رحمهما الله نيز مدت شيرخوارگي را دو سال گفته اند. در فتح القدير آمده است: صحيح ترين اقوال، قول امام ابويوسف و محمد رحمهم الله است که به دو سال اقتصار شده در حق تحريم نيز چنين است. امام طحاوي آن را تأييد و اختيار کرده است. در بحرالرائق ج 3 ص 229 نيز توضيح شد است.

امام ابوحنيفه رحمه الله و مدت شير خوارگي:

امام ابوحنيفه مي فرمايد: مدت شيرخوارگي که در آن حرمت ثابت مي شود سي ماه است (دو سال ونيم) نظر به حکم آيه متبرکه « **امهاتکم اللاتي ارضعنکم** » يعني و حرام است بر شما مادراني که شما را شير داده اند.

وجه استدلال امام ابوحنيفه اين است که آيت مطلق ذکر شده و زمان در آن قيد نشده است مگر اينکه دليل ديگري به قيد آن داشته باشيد. و قيد سي ماه به دليل آيت ديگري است که خداوند مي فرمايد « فان ارادوا فصالاً عن تراض منهما وتشاور. » يعني اگر اراده جدا کردن از شير را داشتند به رضاييت و مشوره آنها باشد. از اين آيت به دو وجه استدلال مي کند: يکي اينکه فصال و جدا کردن طفل از شير ثابت است بعد از دو سال اما حرف (فأ) در « فان ارادوا » براي تعقيب است نظريه قاعده مسلم علم نحو، بقاي رضاعت را بعد از دو سال ثابت مي نمايد تا که طفل کاملاً از شير جدا شده و فصال شير گرفتگي متحقق شود. ديگر اينکه اراده فصال (از شير گرفتن) مطلق اختيار داده شده است. و اين فصال نمي باشد مگر در مورد شير پس شير دادن بعد از دو سال حکم اش باقي است. همچنان وقتي دو سال پوره مي شود زن مامور نشده به فطام (از شير جدا کردن) زيرا ترس هلاك طفل متصور است، پس چنين نيست که از يك طرف امر شده باشد به شير دادن طفل و از طرفي حرام گردد براي طفل شير، و اين در يك حالت ناممکن است. خداوند مي فرمايد: « و حمله و فصاله ثلاثون شهراً » مراد از حمل زمان شيرخوارگي است که طفل به دوش مادر مي باشد نه زمان بارداري، و مراد از فصال بعد از شير خوارگي و جدا شدن از شير است، بناء هر دو حمل و فصالش سي ماه است. بناء، تعيين شد حد فاصل مدت رضاعت بعد از دو سال الي شش ماه که حداقل مدتي است که طفل تغيير حالت مي دهد در بطن مادرش.

نظريات ساير علماء:

نظريات مختلفه يك عده از علماء که طرف قبول جمهور علما واقع نشده است: از عده نقل شده گفته اند مدت شير خوارگي سه سال است. دلايل شان همان دلايل امام ابوحنيفه رحمه الله است اما امتداد آن از شش ماه الي يك سال، اعتبار مي دهند. حکم رضاع را بعد از دو سال يك سال کامل مانند سال اول و دوم اعتبار مي دهند، زيرا مي گویند که تغيير حال طفل در مدت يك سال خوبتر و بهتر مي باشد. اما اوزاعي مي گویند: مدت رضاع الي قبل فطام (از شير جدا کردن) است اگر مدت شش ماه يا يك سال شير داه شد بعد از آن اگر از شير جدا شد براي همچو يك طفل از شير جدا شده اگر شير داده شود حرمت به آن تعلق نمي گيرد. امام شوکاني از عمر بن عبدالعزيز روايتي را نقل مي کند که گفته است " مدت شيرخوارگي که حرمت را ثابت مي کند الي هفت سال اعتبار دارد. اما شوکاني از ربيعه روايتي را نقل مي کند که مدت شيرخوارگي که حرمت را ثابت مي کند دو سال و دوازده روز است.

(برای معلومات مزيد مراجعه شود به: **روائع البيان تفسير آيات الاحكام القران، تأليف محمد علي صابوني فقه السنه، تأليف سيد سابق، الاختيار لتعليل المختار، با تعليقات شيخ محروم محمود الوديعي. شرح قدوري، البرني عاشق الهي مفتي محمد، با ترجمه استاد غلام الدين. بحرالرائق ج 3) .**

بر ميگرديم به فتوای خانم عزت عطيه رئيس بخش حديث پوهنتون الازهر مصر درباره روش جديد محرم شدن مردو زن در ادارات دولتی:

همانطوریکه گفته آمدیم در شرع اسلامی شیرخوارگی و تحریم آن در مدتی است که شیرخوار طفلی باشد، در حدود دوسال و یا دونیم سال عمر داشته باشد، که حسب اختلاف آرای فقها، فوقاً بیان شد در غیر آن تحریم ثابت نمی شود.

سوال:

اگر مردی از پستان زن خویش شیر بنوشد آیا به نوشیدن آن شیر حرمت همسر اش بر او ثابت می گردد یا خیر؟
در جواب این سؤال به روایت تاریخی مراجعه نموده و به حل جواب سؤال می پردازیم:

روایت است که مردی اعرابی با زنش به مدینه آمد و وضع حمل کرد و پستانهایی زن تورم کرد و آن مرد شیر او را می مکید و به زمین می ریخت و جرعه ای از آن در شکمش فرورفت پس از ابوموسی در آن پاره پرسید، ابوموسی گفت: زنت از تو دور شد، آنگاه مرد نزد ابن مسعود آمد و به او خبر داد او اعرابی را نزد ابوموسی آورده گفت: آیا این سرسفید را شیر خوار می دانی؟ کسی از ازدواج در اثر شیرخوارگی حرام می گردد که گوشت و استخوانش از شیر آن تشکیل شده، نمو کرده باشد. پس ابوموسی گفت: چیزی از من نپرسید و این خبر نزد خود تان باشد، جصاص می گوید: این دلالت بدان می کند که او از قول اولش برگشته به سوی قول ابن مسعود.

اما بدون ضرورت نوشیدن شیر همسر مکروه است:

شیرزن به اتفاق فقهاء پاک است، باکی ندارد که شوهر پستان همسر خود را به دهن گیرد. در صورت ضرورت اگر مردی شیر همسر خود را نوشید هیچ مشکلی وجود ندارد، اما در صورت غیر ضرورت، در زمینه فقهای متأخر احناف اختلاف نظر دارند، طوریکه در جلد 5 صفحه 356 کتاب فتاوی عالمگیری آمده است. فتح القدر می نویسد: شیر جزوی از بدن انسان است بدون ضرورت استفاده از آن جایز نیست. و قول فیصل این است که مکروه است که مردی عمداً شیر همسر خود را بنوشد، چون مخالف خواسته طبیعت و افتادن در گردابه مخالفت فقهاست.

اما به نوشیدن آن حرمت ثابت نمی گردد:

اما به نوشیدن شیرزن، بعد از گذشت مدت آن، (دوسال یا دونیم سال حسب اختلاف فقها) حرمت ثابت نمی گردد و جدایی را میان زن و شوهر به میان نمی آورد.

(برای معلومات مزید مراجعه شود به: روائع البیان تفسیر آیات الاحکام القرآن، محمد علی صابونی، فتاوی عالمگیری و فتاوی ابن تیمیه مراجعه فرماید.) پایان

نام مقاله: حکم بوسیدن بین دختر و پسر جوان از لحاظ شرعی اسلامی

تتبع و نگارش: امین الدین (سعیدی)

مدیر مطالعات ستراتژی یک افغان
و مسؤل مرکز کلتوری دحق لار-جرمنی
ادرس:

saidafghani@hotmail.com

